

אור לארבעה עשר פרק ראשון פסחים

יד.

עין משפט
גזר מצוה

שמי פרום היו חורשות. אותו היום לקמין: זכר המשחה. הוא הו
הזימים: ברתני מימינם של כהנים. הכא נקט לה משום סיפא
דקמני מדבריהן למדנו ששורפין תרומה כו': מלשורף אף הכשר
שנטמא בזולד הטומאה. שנגע זכר
וה"ל איהו שני ולא נמנעו מלשורפו
עם חמור ממנו ממינא שנגע זכר
הטומאה דהואיל וזף זה הקל לשריפה
עומד לא חשו אס מטמאין אותו ויתר
ממה שהי'. ובגמרא פריך מאי תוספת
טומאה איכא הלא גם בראשונה בזולד
טומאה נגע ועכשיו חזר ונגוע בזולד
הטומאה: מלהדליק שמן. של תרומה:
שנפסל בטובל יוס. והוא שלישי דטובל
יוס פוסל את התרומה מן המורה
ציצנות פרק הערל (דף עה). מבכל
קודש לא תגעו ויולדת משטבלה לסוף
ימי טומאה עד מלאת ימי טהרה
שלה טובלת יוס ארוך היא שהרי
אינה ראוייה להציא כפרה עד יוס
שמוינס ואחד אלמא לא הו הערב
שמש דילה עד שקיעת המ' דשמוני':
בנר שנטמא בטמא מת. טמא מת
אז הטומא' הוא ומטמא כלים דכתיב
(מדבר יט) וכל אשר יגע בו הטמא
יטמא והנפש הנוגעת תטמא עד
הערב בפרשת פרה גבי טומאת
מת אלמא טמא מת מטמא אדם
ועשאו הכתוב אז הטומאה כשרך
ונצילה שנטמאין אדם ולא כנוגע
זכן שאין מטמא אלא אוכלין ומשקין
דכתיב זכרתי (ויקרא יב) כל אשר
זכרו יטמא מכל האוכל אשר יאכל
אשר יבוא עליו מים יטמא וכל
משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא
אלמא לא מקבל טומאה מן הכלי
שקיבל טומאה מן השך אלא אוכל
ומשקה זכר ולא אדם וכלים והאי
נר הו ראשון ועכשיו יש כאן תוספת
טומאה שמתחלה היה שמן זה שלישי
וחזר ונעשה שני ע"י הנר דהואיל ויש
טומאה עליו לא מיטמאין ליה ומותר
להוסיף זידים: מדבריהן למדנו
ששורפין תרומה טהרה עם הטמא

גליון הש"ס

תוס' ד"ה האבא.
דמשקין מטמא בפתח
מריבעית בל. עי' גיט'י
לקמן דף ע"ג ד"ה אכל
לית זכו רביעית:

מוסף תוספות

א. שהלחם מטמא נידר.
תוס' שאלן. ב. (ו) האבא
טמא מיקרי. ג. ס. ג. בין
להאי פי בין לפרשיי. ט. ס.
ד. ג"ל. בהש"ך טפ. מ'
ה'ק"ן. ה. ג"ל. הנהרות שאנו
ליה זכו לכל הפחות מטמא
ניכילם להעמידו. תוס'
ר"ס. ו. אכל לענין לטמא
אחרים בין דאורייתא בין
דרבנן סגי ליה בכל שהוא.
אין אוכל מטמא אוכל
אפי' מדרבנן, לא משכחת
שלישי אלא ע"י משקין.
בנון משקה אוכל ואוכל
משקה, והנך טמא טמא
אחרונים ראשונים שהו,
דכל הפוסל את התרומה
מטמא משקין להיות
תחילה (פרה פ"ח הל"ח).
תוס' הלא'ס. ח. כדמפרש
ר"ת לקמן על רביעי
בקודש (יט.). ט. ס.
[ו] ואל תנקטה עדיין
בימ' ר' תננת סגן הכהנים,
שהוא א' מ"ה דבר דגור
ב"שוב"ה. ט. ס. דתנן כל
הפוסל את התרומה מטמא
משקין להיות תחילה.
סוגיה הגמ' לקמן ע"ה.
יג. ג"ל. וי"ל דגוריה
דכל הפוסל את התרומה
וכי היתה אחר זכר תנינא
סגן הכהנים כדפרשיית.
תוס' הלא'ס. אכל לרע
דהוה בתרא ליכא למיטר
דמסודי מקמי גזירת
משקין. מ' ה'ה"ן.
יב. דאילו התיש שורפין
דאורייתא מותר לעשותו
שני דרבנן ואילו מותר
לעשותו שני דאורייתא.
תוס' שאק.

רבינו הגנאל

תניא אבא שאול אומר,
היו פרות היו חורשות בדר
המשחה כו'. מתני' אמר
רבי תנינא סגן הכהנים
מימינם של כהנים לא
נמנעו מלשורף הבשר
שנטמא בזולד הטומאה עם
הבשר שננטמא באב
הטומאה כו'. נקט האי
כללא בידך השורף כיוצא
בו הוא אב הטומאה, כותנן
אבות הטומאה השורף
הנוגע ודע שנתמא בולד
הנוגע בזמן נקרא ולד
ראשון, והנוגע בולד
ראשון נקרא ולד שני,
והנוגע בולד שני נקרא ולד
שלישי, ואקשינא אמתני'
מכיו בשך שנטמא בולד
הטומאה ולד שני הוא, כי
שורף ליה בהדי בשך
שנטמא באב הטומאה הלא

שתי פרות היו חורשות. זכרוננו דייק ירושלים לא מקום שנהגו
זו שלא לעשות מלאכה כלומר כזכר הוא לכוונת שם
איסור כיון שמתקבלין שם אף ממקומות שנהגו זכרן איסור ומשני
תרומה וקדשים עושין כיוצא זכרן.
פירש בקונטרס דפיק מקרא דחגי
אל הלחם ואל הנודי ו' ור"ת דמפרש
לקמן [ד. פ.] או אל הנודי אור"י דנפקא
ליה מהכשר אשר יגע בכל טמא לא
יאכל (ויקרא י) אפי' זכורב"ג ותרומה
נפקא לן כיון דלא מנינו למימר
מקרא מלא דזכר הכתוב דהא איכא
קדשים דעושין כיוצא זכרן נוקי קרא
דדמי טפי' דהיינו מולין'.

דאיכא משקין בהדי בשר. מכאן
מדקדק ריב"א^א דמשקין
מטמא בפתות מרביעית דסתם
משקין דכתיב זכר לית זכר רביעית
ולקמן (דף ע"ג) נמי אמרו גבי
מים אכל פחות מרביעית טמאים
והא דלמר זכרן אף מעמידין
(ע"ג דף לא. וס) גבי יין נסך דמטמא
טומאת משקין רביעית ובפ"ג דגדה
(דף ע"ט) גבי דם הירוק וזכמה דוכמין
אומר ריב"א דנפקסול גייה איירי
דשיעורו רביעית כדלמר במעילה
זכרן קדשי מזבח (דף ע"ג) דכל
המשקים מטמאין לפסול הגוייה
רביעית^א ור"י מפרש דהא דענינא
לאו דאורייתא כגון סתם יין כותים
ודם הירוק דלפי' ביתר מרביעית
לא מטמא מדאורייתא אכל שר
משקין מדאורייתא בכל שהוא ור"ת
אומר דמדאורייתא צעין רביעית
לטמא אחרים אכל מדרבנן מטמא
אחרים בכל שהוא ולפי' ז"ל דהשתא
לא מסיק דמעמה שאוכל יטמא
אוכל אפילו מדרבנן מדאורייתא
לאוקמא דמשקין ומדרבנן ולא מוקי
כמסקנא דלכול משקין אוכל מדרבנן
ואף עג גב דלזין אוכל מטמא אוכל
אפילו מדרבנן^א מכל מקום משכחנא
שלישי ע"י ע"ס ולזונה^א או על
ידי משקין דלכתי לא גזרו דכל
הפוסל את התרומה מטמא משקין
להיות תחלה^א:

עם בשר ומשקין מיבעי ליה.
וא"ת אמאי לא פריך מאי
איריא שנטמא זכר הטומאה אפי'
זכרשון ושני נמי' דכפריך לקמן על
ר"ע וי"ל משום דרבי חנינא קאמר
מימינם של כהנים ששמע שמעו
כך הוא אף קודם י"ח דזכר דגזרו
דכל הפוסל התרומה מטמא משקין
להיות תחלה^א דכפ"ק דשזת (דף
יד: וס) מוקי האוכלין והכלים
שנטמאו במשקין במשקין הבאים
מחמת ידים ולפי' שגזרו לידים
פוסלין התרומה עושין המשקין שנגעו
זכן תחלה:

מאי קא משמע דין דרשימי בותר
למ"ד אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא
לא פריך דלדידיה הוסיף דמותר לעשות אף שני דאורייתא^א.
ואילו
למ"ד אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא
לא פריך דלדידיה הוסיף דמותר לעשות אף שני דאורייתא^א.
ואילו
למ"ד אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא
לא פריך דלדידיה הוסיף דמותר לעשות אף שני דאורייתא^א.
ואילו

למ"ד אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא
לא פריך דלדידיה הוסיף דמותר לעשות אף שני דאורייתא^א.
ואילו
למ"ד אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא
לא פריך דלדידיה הוסיף דמותר לעשות אף שני דאורייתא^א.
ואילו
למ"ד אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא
לא פריך דלדידיה הוסיף דמותר לעשות אף שני דאורייתא^א.
ואילו

שתי פרות היו חורשות בהר המשחה כל
זמן ששתיהן חורשות כל העם אוכלין ניטלת
אחת מהן תולין לא אוכלין ולא שורפין
ניטלו שתיהן התחילו כל העם שורפין:
ברתני' רבי חנינא סגן הכהנים אומר
מימיניהם של כהנים לא נמנעו מלשורף את
הבשר שנטמא בזולד הטומאה עם הבשר
שנטמא באב הטומאה אע"פ שמוסיפין
טומאה על טומאתו הוסיף ר' עקיבא ואמר
מימיניהם של כהנים לא נמנעו מלהדליק את
השמן שנפסל בטובל יום בנר שנטמא
בטמא מת אף על פי שמוסיפין טומאה על
טומאתו אמר רבי מאיר מדבריהם למדנו
ששורפין תרומה טהרה עם הטמאה בפסח
א"ר יובי' אינה היא המדה ומודים ר' אליעזר
ורבי יהושע ששורפין זו לעצמה וזו לעצמה
על מה נחלקו על התלויה ועל הטמאה שר'
אליעזר אומר יתשרף זו לעצמה וזו לעצמה
ור' יהושע אומר שתיהן כאחת: **גב' מכדי**
בשר שנטמא בזולד הטומאה מאי הו' שני
כי שריף ליה בהדי בשר שנטמא באב
הטומאה מאי הו' שני שני ושני הוא מאי
מוסיף לו טומאה על טומאתו איכא אמר
רב יהודה הכא בזולד וזולד עסקין דהו'
ליה שלישי וקסבר שלישי מותר לעשותו
שני והא אין אוכל מטמא אוכל דתניא יוכל
יהא אוכל מטמא אוכל ת"ל יוכי יתן מים על
זרע ונפל מנבלתם עליו טמא הוא הוא טמא
ואין עושה כיוצא בו טמא הניחא לאביי
דאמר לא שנו אלא בחולין אבל בתרומה
וקדשים עושה כיוצא בו ולרב אדא בר
אהבה משמיה דרבא נמי דאמר לא שנו
אלא חולין ותרומה אבל בקדשים עושה
כיוצא בהן שפיר אלא לרבינא משמיה דרבא
דאמר מקרא מלא דיבר הכתוב לא שניא
חולין לא שניא תרומה לא שניא קדשים אינו
עושה כיוצא בו מאי איכא למימר הכא במאי
עסקין דאיכא משקין בהדי בשר דקא מיטמא
באב הטומאה עם הבשר ומשקין מיבעי ליה
אלא יבדי דאין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא
מדרבנן מיהו מטמא: הוסיף ר' עקיבא
מימיניהם של כהנים לא נמנעו מלהדליק
כו': מכדי שמן שנפסל בטובל יום מאי
הו' שלישי וכי מדליק ליה בנר שנטמא בטמא
מת מאי הו' שני מאי קמ"ל שלישי מותר
לעשותו שני היינו הך אמר רב יהודה הכא
יבנר של מתכת עסקין דרחמנא אמר
בחלל